

**КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМ. АЛЬ-ФАРАБИ ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ**

**Медицина және денсаулық сақтау факультеті
Іргелі медицина кафедрасы**

**Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы
103508 " Дәрілік заттарды клиникаға дейінгі зерттеуді ұйымдастыру
(GLP)»
Курс–1
Семестр – 1
Кредиттер саны– 5 (5 ECTS)**

**Білім беру бағдарламасы:
“8D10104 - Фармация”**

Алматы 2023ж.

Қорытынды емтихан бағдарламасын доцент м. а. Ахаева Т. А. және Сейталиева А. М.
құрастырды

№ Іргелі медицина кафедрасының отырысында қаралды және ұсынылды
бастап " ____ " _____ 2023 ж., №хаттама

Кафедра меңгерушісі _____ Сәрсенова Л.К
(қолы)

Емтихан форматы: қашықтан, асинхронды

Емтихан формасы, түрі: аралас №1: онлайн/онлайн (қашықтықтан)

Емтихан нысаны-жоба

Емтихан платформасы: Moodle SDO

Емтихан түрі екі кезеңнен тұрады: жеке жобалық жұмыс, одан кейін онлайн ауызша қорғау.

Жоба-ұзақ уақыт бойы орындалатын өзіндік оқу жұмысы.

Жоба білім алушылардың практикалық міндеттер мен мәселелерді шешу процесінде өз білімдерін өз бетінше қолдану қабілеттерін бағалауға, ақпараттық кеңістікте бағдарлауға және аналитикалық, зерттеу дағдыларының, практикалық және шығармашылық ойлаудың қалыптасу деңгейін бағалауға мүмкіндік береді.

Оқытушы немесе проктор студенттің "осында және қазір"жұмысын бақыламайды. Барлық жұмыстар плагиатқа тексеріледі.

Шарт-емтиханның осы түрін өткізу үшін оқытушы топтық және (немесе) жеке жобалардың, шығармашылық тапсырмалардың тақырыптарын алдын-ала таратады.

Емтихан екі кезеңнен тұрады:

– жобалау жұмысы және оның орындалуы туралы жазбаша есеп беру

– жазбаша жобаның тапсыру мерзімі ауызша қорғау басталғанға дейін 24 сағат бұрын;

– емтихан кестесінде белгіленген уақытта жобаны ауызша қорғау.

Жобаның орындалуын бақылау – әр студенттен *.docx құжаты түріндегі аяқталған жоба.

МАҢЫЗДЫ! Емтихан қағазы түпнұсқа мәтінінің кемінде 80% түпнұсқалығымен тексерілуі керек. Жүктеп салынған файлдың өлшемі 30 МБ аспауы керек.

Жобаның орындалуын бақылау-әр топтан PDF құжаты түрінде аяқталған жоба.

МАҢЫЗДЫ. Емтихан жұмысын түпнұсқалығын тексеру. Плагиатқа Қарсы Қызмет.RU ең көп таралған мәтіндік файл пішімдерін қолдайды: PDF (мәтіндік қабаты бар), TXT, HTML, HTM, DOCX, RTF, ODT, PPT, PPTX. Жүктелетін файлдың өлшемі 100 Мб-тан аспауы керек.

Студенттер файлдарды осы форматтарда сақтауға мүмкіндік беретін кез-келген бағдарламаны қолдана алады. Мысалы, Notepad, PowerPoint, OpenOffice. Қажет болса, параметрлерде пішім түрлері мен файл өлшемін шектеуге болады.

Ұзақтығы-1 апта

Тапсыру мерзімі-емтихан кестесіне сәйкес.

Екінші (ауызша) бөлімді тапсыру мерзімі емтихан кестесіне сәйкес.

Жеке жобалардың қамтитын тақырыптары:

Төмендегі тақырыптар бойынша жобалау құжаттамасы әзірленеді.

- Дәрілік заттарды клиникаға дейінгі зерттеу: тарихи бұрыш, қазіргі заманғы қағидаттар мен тәсілдер, реттеуші және экономикалық аспектілер

- Жаңа препаратты жасау кезеңдері. Клиникаға дейінгі зерттеулер: мақсаттары мен міндеттері, халықаралық сапа стандарттары

- ҚР-да клиникаға дейінгі зерттеулер жүргізуді регламенттейтін нормативтік-құқықтық база

- Эксперименттік клиникаға дейінгі зерттеулерді жоспарлау және жүргізу принциптері

-Медициналық-биологиялық зерттеулерде жануарларды пайдаланудың биоэтикалық аспектілері 3+2

- Зертханалық жануарларды ұстауға қойылатын негізгі талаптар. Зертханалық жануарлардың сапасына қойылатын негізгі талаптар

- Зертханалық жануарлармен эксперименттік жұмыстың әдістемелік әдістері және стандартты манипуляциялар.

- Белгілі бір фармакологиялық белсенділікті бағалауға арналған классикалық модельдер (қант диабеті, қабыну)

Белгілі бір дәрілік заттың формасына және қолдану жолына сәйкес клиникаға дейінгі бағалауға арналған классикалық эксперименттер (ішке немесе сыртқа, инъекциялық жолмен)

Жоба мазмұны (ұсынылған құрылымға сәйкес)

Ұсынылатын жоба құрылымы:

1. Мұқаба парағы (1-қосымша)
2. Мазмұны (мазмұны)
3. Мақсаты
4. Қолдану саласы
5. Әдіс-тәсіл (перспективалық, ілеспе, ретроспективті, эксперименталды, статистикалық),
7. Нормативтік құжаттама
8. Жабдық
- 8.1 Жабдықтар тізбесі
- 8.2 Жабдықтың біліктілігі
9. Препарат және қолданылатын заттар туралы мәліметтер (акпарат, құрамы, сериясы, өнімнің ерекшелігі)
10. Эксперименттің жасалуының сипаттамасы, Протокол дизайны
11. Сыни нүктелер
12. Әдістердің эксперименттерге жарамдылығы мен салыстырмалы бағаламасы
13. Нәтижелер немесе күтілетін нәтижелер, немесе алдын ал алынған нәтижелермен байланысы
15. Нәтижелерді көрсететін схема, таблицаларды, графиктерді таңдау
16. Белсенділің анықтау, токсикалық әсерін анықтау және дәрі ретінде жарамдылық критерийлері
17. Нәтижелерді өңдеу
18. Талқылау, басқа ғалымдардың жасалған жұмыстарымен анализдеу арқылы нәтижелерді ұсыну
19. Жобаның кемшіліктері, артықшылықтары
20. Негізгі әдебиеттер

Жоба мәтінін ресімдеуге қойылатын талаптар

- Көлемі бойынша жоба кемінде 15 бет қолжазба мәтіні болуы тиіс.

- жобалар А4 форматындағы парақтарда ресімделеді, мәтін парақтың бір жағында, бір жарым интервалда басылады;

- қаріп өлшемі: Times New Roman, сызба-қарапайым, қаріп Түйреуіші-14 ұпай, мәтін түсі-авто (қара);

- абзац параметрлері: мәтінді туралау-беттің ені бойынша, бірінші жол шегінісі -12,5 мм;

- мұқаба парағына арналған бет жиектері: жоғарғы және төменгі жиектер - 20 мм; оң және сол жақ жиектер-10 мм;

- барлық басқа беттердің жиектері: жоғарғы және төменгі жиектер - 20 мм, сол жақ өлшемі

шеттері 30 мм, оң жағы-10 мм;

- титулдық бетте білім беру мекемесінің атауы, жобаның тақырыбы, оқу курсының атауы, автордың т. а. ә., жұмыстың орындалатын орны мен жылы көрсетіледі;

- әрбір құрылымдық бөлік келесі беттен жаңа бөлімнен басталуы керек (кірістіру/үзіліс/жаңа бөлім, келесі беттен);

- беттер араб цифрларымен нөмірленеді, бүкіл мәтін бойынша нөмірленуді сақтайды. Реттік нөмір беттің жоғарғы жағына, оң жағына немесе ортасына қойылады;

- беттерді нөмірлеу титулдық беттен басталады, бірақ титулдық Бетте және "мазмұн" бетінде бет нөмірі көрсетілмейді, нөмірлеу 3 санынан (үшінші беттен)көрсетіледі;

- жеке тапсырмалардың негізгі бөлігінің мәтіні қажет болған жағдайда бөлімдерге, кіші бөлімдерге, тармақтар мен тармақшаларға бөлінеді;

- бөлімдер, кіші бөлімдер, тармақтар, тармақшалар араб цифрларымен нөмірленеді;

- бөлімдер көрсетілген материал шегінде реттік нөмірленуі және араб цифрларымен белгіленуі тиіс, бөлім нөмірінің соңында нүкте қойылмайды (мысалы, 1);

- кіші бөлімдер әр бөлім шегінде нөмірленеді. Бөлімше нөмірі бөлім нөмірінен және нүктемен бөлінген бөлімшенің реттік нөмірінен тұрады. Кіші бөлім нөмірінің соңында нүкте қойылмайды, мысалы: "1.1";

- тармақтар әрбір кіші бөлімнің шегінде нөмірленеді. Тармақтың нөмірі бөлімнің, кіші бөлімнің, тармақтың реттік нөмірінен тұрады, сандар арасында және нөмірдің соңында нүкте қойылмайды, мысалы: "1.1.2";

- тармақшалар әр тармақтың шегінде нөмірленеді және нөмірдің соңында нүкте болмайды

қойылады (мысалы, 1.1.2.1);

- жеке тапсырманың әрбір құрылымдық бөлігінің тақырыптары (1-деңгей тақырыптары) (мысалы, мазмұны, Кіріспесі және т. б.) және негізгі бөлімнің бөлімдерінің тақырыптары жолдың ортасына орналастырылып, бас әріптермен астын сызбай және соңында нүктесіз басып шығарылуы керек;

- кіші бөлімдердің, тармақтар мен тармақшалардың тақырыптары абзац шегінісінен басталып, бірінші әріптен басқа кіші әріптермен басып шығарылуы тиіс. Тақырыптың соңындағы нүкте қойылмайды

- жеке беттерде орналастырылған иллюстрациялар (суреттер, диаграммалар, графиктер) және кестелер беттердің жалпы нөмірленуіне кіреді;

- иллюстрациялар олар туралы мәтінде немесе келесі бетте бірінші рет айтылғаннан кейін тікелей орналастырылуы керек;

- кесте бірінші рет айтылған мәтіннен кейін немесе келесі бетте орналасады;

- кестелер бөлім шегінде ретімен араб цифрларымен нөмірленеді;

- ескертпелер мәтінде қажет болған жағдайда мәтіннің, кестенің немесе иллюстрацияның мазмұнын түсіндіруге орналастырылады;

- мәтінде немесе кестелерде келтірілген жекелеген деректерге түсініктемелерді ескертулермен ресімдеуге жол беріледі;

) *Емтиханға дайындалу үшін ұсынылатын әдебиет көздері (қорытынды бақылауға дайындалу үшін пән бойынша әдебиеттер тізімі келтірілген)*

Емтихан өткізу ережелері

1-кезең. ЖОБА.

LMS Moodle жүйесінде жүргізіледі. Пішім асинхронды.

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.

2. Оқытушы белгілеген уақытта студент Moodle LMS жүйесіне кіріп, «Пән бойынша қорытынды бақылау» тапсырмасына рұқсат алады. Ол үшін студент:

- Moodle LMS (шот) жүйесіне кіру;

- «Пән бойынша қорытынды бақылау» элементін ашады,

- «Тапсырмаға жауап қосу» тармағын таңдаңыз.

- жұмысыңызды файлды жүктеу өрісіне жүктейді,

- «Сақтау» түймесін басыңыз («Қарап шығуға жіберу»),

- «Антикплагиат» жүйесін пайдалана отырып, қарыз алу бойынша жұмысты тексереді.

Жазбаша есептің түпнұсқалығын тексеру үшін бір әрекет жасалады.

3. Студент мұғалімнің тапсырмасын зерттеп, оны 5 күн ішінде орындайды.

4. Қол жеткен нәтижелер бойынша атқарылған жұмыстар туралы қорытынды акт жасайды. **МАҢЫЗДЫ!** Дайын жұмыстарды Moodle LMS жүйесіне жүктеп салу мерзімін кейінге қалдыруға жол берілмейді!

2-кезең. АУЫЗША ҚОРҒАУ

1. Емтихан кестесіне сәйкес студенттер емтиханның екінші кезеңіне (ауызша қорғау) өтеді.

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Емтиханның 2-кезеңі бейнежазбаға түсіріледі – ұсынылған қызметтерді пайдалана отырып жеке жобаны қорғау: Microsoft Teams, Moodle LMS жүйесіндегі BigBlueButton, Zoom. Univer АЖ-ға қосылу сілтемесі «Емтихан кестесі» бетіндегі сәйкес бөлімде жарияланған.

2. Баяндамаға 7-10 минут, жобаны талқылауға – 10 минут.

3. Тексеру нәтижелері бойынша оқытушы емтиханға қатысушыларды аттестациялайды.

4. Жобалық форматта өткізілетін емтиханға аттестаттау парағына балл қою уақыты 48 сағатқа дейін.

5. Емтихан барысы туралы бейнежазба/жазба бұлтты сақтау қызметіне немесе бейнехостингке (Google Drive, OneDrive, Youtube және т.б.) жүктеледі және сілтеме Univer IS сәйкес бөлімінде орналастырылады.

Бағалау саясаты

Жобаны бағалау кезінде бағалау шкаласына сәйкес жобаның жалпы орындалу деңгейі және жұмыстың өзіндік ерекшелігі ескеріледі. Қорытынды емтихан бағасы бойынша 1 және 2 кезеңдегі бағалардың қатынасы: 50/50%.

Бағалау саясаты

Жоба 100 балдық шкала бойынша бағаланады.

Жобаны бағалау кезінде жобаның тұтастай орындалу деңгейі ғана емес, сонымен қатар авторлардың әрқайсысының жеке үлесі де ескеріледі (белгілі бір білім алушының қандай тармақтарды орындағанын көрсету қажет).

Негізгі әдебиеттер:

1. Клиническая фармакология: национальное руководство / ред. Ю. Б. Белоусов, В. Г. Кукес, В. К. Лепяхин, В. И. Петров. - М. : ГЭОТАР-МЕД, 2009. - 976 с.
2. Клиническая фармакология: национальное руководство [Электронный ресурс] / под ред. Ю. Б. Белоусова, В. Г. Кукеса, В. К. Лепяхина, В. И. Петрова - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2014. - <http://www.rosmedlib.ru/book/ISBN9785970428108.html>
- ЭМБ «Консультант врача»
3. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер-класс: учебник / В. И. Петров. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 871 с
4. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике [Электронный ресурс] / Петров В. И. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2014. - <http://www.studmedlib.ru/book/ISBN9785970430743.html> - ЭБС «Консультант студента»
5. Клиническая фармакология и фармакотерапия в реальной врачебной практике: мастер-класс [Электронный ресурс] : учебник / Петров В. И. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2015. - <http://www.studmedlib.ru/book/ISBN9785970435052.html> - ЭБС «Консультант студента»

Қосымша әдебиеттер:

1. Клиническая фармакология. Общие вопросы клинической фармакологии: практикум: учебное пособие / Д. А. Сычев, Л.С. Долженкова, В.К. Прозорова ; ред. В. Г. Кукес. - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2013. - 223 с
2. Клиническая фармакология. Общие вопросы клинической фармакологии: практикум [Электронный ресурс] : учебное пособие / Под ред. В.Г. Кукеса - М. : ГЭОТАР-Медиа, 2013. - <http://www.studmedlib.ru/book/ISBN9785970426197.html>
3. Основы доказательной медицины: Пер. с англ. / Т. Гринхальх. - М. : ГЭОТАР-МЕД, 2004. - 240 с.
4. Медицина, основанная на доказательствах : учеб. пособие [для студентов мед вузов и последиплом. образования врачей / В. И. Петров, С. В. Недогода. - М.: ГЭОТАР-МЕД, 2009. - 144 с.
5. Захарова Н.В. Клиническая фармакология антибактериальных и противотуберкулезных лекарственных средств. СПб.: Изд-во СЗГМУ им. И. И. Мечникова, 2014.- 44 стр.
6. Клиническая фармакология лекарственных средств, применяемых для лечения острой сердечной недостаточности и острого коронарного синдрома : учебно-методическое пособие / А. В. Ледовая ; - СПб. : Изд-во СЗГМУ им. И. И. Мечникова, 2014. - 34 с.
7. Клиническая фармакология лекарственных средств, применяемых для скорой помощи при приступе бронхиальной астмы и астматическом статусе : учеб. пособие / И. Г. Ильяшевич ; ГБОУ ВПО СЗГМУ им. И. И. Мечникова - СПб. : Изд-во СЗГМУ им. И. И. Мечникова, 2014. - 29 с.

Бағалау	Критерийлер	Шкала, ұпайлар
Керемет	1. барлық негізгі аспектілер логикалық түрде енгізілген және ұсынылған; 2. жоғары дәлдік (өзектілігі, артықтығы жоқ) және мәселеге үнемі назар аудару;	90 - 100

	<p>3. теориялық сұрақтардың тамаша интеграциясы; 3. тиісті мысалдарды ұсыну; 4. берілген мәселенің терең талдауы және теориялық негіздемесі (егер бар болса), барлық негізгі аспектілер анықталады және түсіндіріледі; 5. кәсіби терминологияны еркін меңгеру 6. Дереккөздерге сілтемелері бар нақты мәліметтерді келтіре отырып, жобаны іске асыру саласындағы зерттеулер мен әзірлемелердің жай-күйі туралы ақпарат беріледі. 7. Ғылымның осы саласының қазіргі даму тенденциялары, олардың ұсынылған жобаға сәйкестігі, сондай-ақ осы бағыттағы жұмыс спектріндегі соңғысының орны және оның басқа тәсілдермен салыстырғанда артықшылықтары туралы қорытынды жасалады. 8. Тапсырманы шешудің толықтығы. зерттеудің ең заманауи және тиімді әдістері қолданылды 9. Жоба бойынша қызметтің барабарлығы, өзара байланысы және жүйелілігі 10. Негізделген, егжей-тегжейлі тұжырымдама беріледі, яғни.мақсатқа жетудің көзқарастары мен тәсілдерінің жүйесі, құбылыстарды жалпы түсіну.</p> <p>1. барлық негізгі аспектілер логикалық түрде енгізілген және ұсынылған; 2. сұраққа қанағаттанарлық дәлдікпен, өзектілікпен және / немесе кейбір артықтықпен үнемі назар аудару; 3. теориялық сұрақтардың қанағаттанарлық интеграциясы; 3. мысалдардың болмауы; 4. берілген мәселенің қанағаттанарлық талдауы және теориялық негіздемесі (егер бар болса), негізгі аспектілердің көпшілігі анықталған және түсіндірілген; 5. кәсіби терминологияны дұрыс қолдану 6. Зерттеу сипаттамалық, эклектикалық сипатта, теориялық тұрғыдан аз сенімді.</p>	
Жақсы	<p>1. барлық негізгі аспектілер логикалық түрде енгізілген және ұсынылған; 2. сұраққа қанағаттанарлық дәлдікпен, өзектілікпен және / немесе кейбір артықтықпен үнемі назар аудару; 3. теориялық сұрақтардың қанағаттанарлық интеграциясы; 3. мысалдардың болмауы; 4. берілген мәселенің қанағаттанарлық талдауы және теориялық негіздемесі (егер бар болса), негізгі аспектілердің көпшілігі анықталған және түсіндірілген; 5. кәсіби терминологияны дұрыс қолдану</p>	75 - 89

	6. Зерттеу сипаттамалық, эклектикалық сипатта, теориялық тұрғыдан аз сенімді.	
Қанағаттанарлық	1. негізгі аспектілердің көпшілігі кіреді; 2. сұраққа қанағаттанарлық назар аудару-кейбір қателіктер және / немесе елеулі артықтық; 3. көрінетін интеграциясыз ұсынылған теориялық мәселелер; 3. Сәтсіз мысалдарды ұсыну немесе мысалдар жоқ; 4. берілген мәселенің кейбір талдауы мен теориялық негіздемесі (егер бар болса), негізгі аспектілердің көпшілігі анықталған және түсіндірілген; 5. кәсіби терминологияны дұрыс қолдану 6. Зерттеу міндеттерін шешу қарапайым жалпылау, факторлардың байланысын талдау, белгілі принциптерді жаңа объектілерге тарату негізінде жүзеге асырылады	50 - 70
Қанағаттанарлықсыз	1. көптеген негізгі аспектілер жоқ; 2. мәселеге назар аударудың болмауы өзектілігі мен айтарлықтай артықтығы емес; 3. кейбір теориялық мәселелер қандай да бір түрде ұсынылған; 3. жоқ немесе өзекті емес мысалдар; 4. берілген мәселенің кейбір талдауы мен теориялық негіздемесі (егер бар болса), негізгі аспектілердің көпшілігі қабылданбайды; 5. кәсіби терминологияны қолданудағы олқылықтар 6. Жеке факторлардың сипаттамасы, бұрын алынған нәтижелердің таралуы, рефераттық шолулар бар	0 - 49

Бағалау жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Ұпайлардың сандық баламасы	% мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Керемет
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0	25-49	
F	0	0-24	

I (Аяқталмаған)	-	-	«Тәртіп аяқталған жоқ» (GPA есептеу кезінде есепке алынбайды)
P (өту)	-	-	«Есептелген» (GPA есептеу кезінде есепке алынбайды)
NP (Қалу)	-	-	«Есептелмеген» (GPA есептеу кезінде есепке алынбайды)
W (Шығу)	-	-	«Тәртіптен бас тарту» (GPA есептеу кезінде есепке алынбайды)
AW (Академиялық шығу)			Академиялық себептер бойынша пәннен шығару (GPA есептеу кезінде есепке алынбайды)
AU (Аудит)	-	-	«Тәртіп тыңдалды» (GPA есептеу кезінде есепке алынбайды)
Атт.		30-60 50-100	Аттестатталды
Атт-маған.		0-29 0-49	Аттестатталмаған
R (Қайта алу)	-	-	Пәнді қайта оқу

Деңгей критерийдың жалпы бағаның үлесі	Өте жақсы, 100	Жақсы, 70	Шекті, 40	Жеткіліксіз, 0
Ұйымдастыру 30	<p>* Логикалық прогрессиямен жақсы ойластырылған</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дұрыс тілді қолдану • Маңыздылығы анық көрсетілген • Аудиторияға сәйкес келетін мазмұн деңгейі • Реферат пен библиография жақсы құрастырылған 	<p>Онай қабылданады»</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дұрыс тілді қолдану • Маңыздылығы анық көрсетілген • Мазмұн деңгейі әрқашан сәйкес бола бермейді • Аннотацияда және/немесе библиографияда қателер бар 	<ul style="list-style-type: none"> • Біраз ретсіз түсіндірілген • Тиісті тілді қолдану үшін біраз күш-жігер көрсетеді • Маңыздылығы біршама түсініксіз • Кейбір маңызды емес мазмұнды және орынсыз мазмұн деңгейін қамтиды • Реферат пен библиография дұрыс құрастырылмаған 	<ul style="list-style-type: none"> • қиын түсіндірілген • Түсініксіз тіл • Жұмыстың маңыздылығын түсінбейді • Адекватсыз мазмұн • Реферат пен библиографияның мазмұны мен құрылымы дұрыс емес қолданылмаған
Ғылыми мазмұнды түсіну 20	<ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу сұрағын/зерттеу өрісін анықтайды • Эксперименттік тәсіл мен маңызы туралы терең түсінігі бар • Нәтижелерді, әдістемені және қорытындыларды сыни тұрғыдан бағалайды • Ғылыми тұрғыдан мұқият және жақсы зерттелген 	<ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу сұрағын/зерттеу өрісін анықтайды • Эксперименттік тәсіл мен маңыздылығы туралы негізгі түсінігі бар • Нәтижелерді, әдістемені және қорытындыларды бағалаудың шектеулілігі • Жақсы зерттелген 	<ul style="list-style-type: none"> • Зерттеу сұрағы/зерттеу саласы біршама түсініксіз • Эксперименттік тәсілдің сипаттамасы біршама шатастырады • Нәтижелер мен қорытындылар айтылған, бірақ сыни тұрғыдан бағаланбаған • Сыртқы көрсеткіштерді біріктірмейді 	<ul style="list-style-type: none"> • Зерттеуді түсінбейді • Эксперименттік тәсілді түсінбейді • Қорытындыларды түсінбейді немесе болашақ жұмыстың салдарын мойындамайды

<p>Стиль/жеткіз у 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Уақытты тиімді пайдаланады • Жақсы қарқынмен және ынтамен сөйлейді • Көзбен байланыс жасайды және ақпаратты оқымайды • Қызықты реңк пен сәйкес сөздік қорды пайдаланады 	<ul style="list-style-type: none"> • Жақсы сөйлейді, бірақ пікірлерді жиі қайталайды • Аздаған ауытқулар («ahs», «uhms» және т.б.) көрсетеді. • Көз контактісін жасайды • Жақсы сөздік қорын және үнін пайдаланады 	<ul style="list-style-type: none"> • Презентацияның уақыты нашар • Кейбір тартынушылық пен белгісіздік айқын • Көптеген ауытқуларды көрсетеді • Кішкене көзбен байланыс жасайды және жазбаларға қарайды • Монотонды және кедергісіз жеткізу 	<p>* Жеткіліксіз мазмұн</p>
<p>Көрнекі құралдарды пайдалану 20</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Кестелер/графиктер деректерді және/немесе қорытындыларды жинақтайды • Өлшемі мен белгілері анық • Мәтін өте аз • Суреттер мен суреттер жақсы түсіндірілген және сипатталған • Презентацияда емле қателері немесе грамматикалық қателер жоқ • Лазерлік көрсеткішті шектеулі және тиімді пайдаланады • AV дұрыс орнатылған 	<ul style="list-style-type: none"> • Тиісті өлшемдегі мәтін • Өте аз мәтін • Көптеген фигуралар мен кескіндер жақсы түсіндірілген және сипатталған • Презентацияда кейде емле қатесі немесе грамматикалық қате болады • Лазерлік көрсеткішті тиімді пайдаланады • AV дұрыс орнатылған 	<ul style="list-style-type: none"> • Белгілер мен белгілер біршама түсініксіз • Мәтін өлшемі біршама кішкентай • Слайдтарда тым көп мәліметтер • Слайдтардағы мәтін блоктары • Суреттер түсіндіріледі • Презентацияда көптеген емле және/немесе грамматикалық қателер бар • Лазерлік көрсеткішті қажетсіз пайдаланады • AV қателері шешілді 	<ul style="list-style-type: none"> • Таңбалау анық емес • Өлшем көру үшін тым кішкентай • Ақпараттың логикалық орналасуы жоқ • Негізінен мәтін және өте аз кескіндер • Суреттер түсіндірілмеген • Презентацияда көптеген емле қателері және/немесе грамматикалық қателер бар • Лазерлік көрсеткішті пайдалану алаңдатады • AV ақаулары шешілмеген

Сұрақтарға жауап беру қабілеті 10	<ul style="list-style-type: none"> • Аудитория сұрақтарын болжайды • Аудиторияның сұрақтарын түсінеді • Сұрақтарға жауап беру үшін білімдерін біріктіре алады • Сұрақтарға тиянақты жауап береді 	<ul style="list-style-type: none"> • Аудитория сұрақтарын күтпейді • Аудиторияның сұрақтарын түсінеді • Сұрақтарға жауап беру үшін білімдерін біріктіре алады • Көптеген сұрақтарға мұқият жауап береді 	<ul style="list-style-type: none"> • Аудитория сұрақтарын күтпейді • Сұрақты шешуге күш салады • Кейбір сұрақтарды шеше алады • Көбінесе сұрақтарға нашар жауап береді 	<ul style="list-style-type: none"> • Не сұрақтарға жауап беруге күш салмайды немесе өте нашар
Түпнұсқалықтын жалпы деңгейі	85-100%	80-85%	75-80%	50-75%
100	100	70	40	0